3.8.2. Hoewel het hebben van werk in brede lagen van de bevolking nog als een voorwaarde voor een zinvolle levensvulling wordt gezien, is het wellicht onvermijdelijk dat de technische ontwikkelingen ertoe zullen leiden dat het in stand houden van een volledige werkgelegenheid, met name voor de laaggeschoolde arbeidsplaatsen, op steeds grotere bezwaren zal stuiten.

3.8.3 Daarom is het wenselijk dmv. aangepaste scholing, zowel in de beroepsopleiding als bij scholing op oudere leeftijd, de toekomstige werknemer zó op te leiden, dat ook periodes van niet vrijwillige werkloosheid als zinvol kunnen worden ervaren.

Indiener: Regio Gelderland

8a.36 T.a.v. paragraaf 3.1. 2e regel:
"met name" vervangen door "in ieder geval".
Punt achter "meebrengt" en de rest vervalt.
Indiener: Regio Gelderland.

Hoofdstuk 4: Ruimtelijke inrichting en Volkshuisvesting.

8a.37 T.a.v. punt 4.1.2
Aanvullen onder A:
-de ondemocratische uitzonderingsprocedure van art. 19 R.O.

Hoofdstuk 6: Volksgezondheid en Bevolkingspolitiek

8a.38 Nieuw punt bij paragraaf 6.1; luidend:
Het congres van D'66, bijeen (etc.etc.)

1) stelt vast dat:
   a) Tandbederf een ernstige en zich snel uitbreidende ziekte is in Nederland;
   b) verkeerde voedselkeuze als hoofdoorzaak van tandbederf beschouwd moet worden, terwijl diezelfde voedselkeuze ook sterk bijdraagt tot het optreden van hart- en vaatziekten;
   c) dat verstandige voedselkeuze in Nederland in hoge mate wordt belemmerd door ontbrekende of zeer onvolledige etikettering;
   d) dat met toediening van extra fluoride een statistisch aantoonbare remming gepaard gaat van het symptoom tandbederf; maar dat de kwaal daarmee niet in zijn eerste wezenlijke oorzaak wordt aangegrepen.
   e) dat tandbegerf niet als fluoridegebreksziekte kan worden aangemerkt.

2) Het congres acht het wenselijk dat:

a) gezondheidsvoorlichting en -opvoeding landelijk met veel meer kracht ter hand genomen wordt, met als doelstelling het verminderen van zowel tandbederf als hart-en vaatziekten;

b) dat de etikettering van vaste en vloeibare verpakte voedingsmiddelen in Nederland sterk wordt verbeterd, waarbij oa, het gehalte aan toegevoegde suiker moet worden vermeld;

3) Het congres acht het aanvaardbaar dat extra fluoride wordt toegevoegd aan specifieke tandbederfteweegbrengende soorten vloeibaar en vast voedsel;

4) Het congres keurt af de toevoeging van ziektesymptoomremmend middelen (zoals fluoride) aan drinkwater.

Indiener: Afdeling Groningen

8a.39 Paragraaf 6.1. vervangen door onderstaande tekst:

6.1.1. De gezondheidszorg heeft tot doel het optimaal geestelijk en lichamelijk functioneren van de individu in zijn omgeving mogelijk te maken.

6.1.2. Gestreefd moet worden naar de totstandkoming van een Wet Gezondheidsvoorzieningen die de mogelijkheid moet openen een logisch sluitend net van samenhangende gezondheidsvoorzieningen te scheppen en integratie te bewerkstelligen tussen de gezondheidszorg enerzijds en de maatschappelijke dienstverlening anderzijds.

6.1.3. De zorg voor de gezondheid omvat positieve, curatieve en preventieve activiteiten in een evenwichtige verhouding.

Positieve zorg is gericht op het scheppen van gezonde levensomstandigheden en omvat o.m. gezondheidsvoorlichting en -opvoeding.

Preventieve zorg omvat o.m. maatregelen gericht op het voorkómen van ziekte en opsporing en vroegtijdige behandeling ervan.

6.1.4. Een volksverzekering, waardoor een integrale financiering van alle vormen van gezondheidszorg wordt gewaarborgd moet in de plaats komen van de ziekenfondswet, AWBZ en de vele subsidieregelingen voor de maatschappelijke gezondheidszorg en de ambulante geestelijke gezondheidszorg.

6.1.5. Het verstrekkingspakket van de volksverzekering dient landelijk uniform te zijn. De samenstelling ervan wordt geregeld door een Nationale Gezondheidsraad (waarin overheid, medewerkers en consumenten zitting hebben) nadat een commissie van deskundigen (ongeveer gelijk aan de huidige Centrale Medische Pharmaceutische Commissie) is gehoord.

6.1.6. De 'aanvullingsfondsen' van de ziekenfondsen en de particuliere ziektekostenverzekeraars dienen te verdwijnen en hun taak moet worden overgenomen door de Wet Gezondheidszorg. De ziekenfondsen kunnen dienen als administratiekantoren.

6.1.7. De levensvatbaarheid van regionale gezondheidsdiensten zal op korte termijn moeten worden bestudeerd. Aan deze diensten kunnen taken worden overgedragen van de provinciale kruisverenigingen, de GGD's, de schoolgezondheidsdiensten, de bureau's voor geestelijke gezondheidszorg, de verenigingen voor tbc-bestrijding, de jeugdtandverzorging, enz. Hiertoe zou een 'pilot area' kunnen worden aangewezen.

6.1.8. Het funktioneren van het wijkcentrum is een eerste vereiste in de gezondheidszorg.

[illegible] 6.1.8. In het wijkcentrum werken samen: huisartsen, poliklinisch werkende specialisten, wijkverpleegkundigen, vroedvrouwen, maatschappelijk werkenden, psychologen, sociaal-psychiatrische geneeskundigen, tandartsen, enz. Deze disciplines zullen worden ondersteund door apothekers, pastores, fysiotherapeuten, en de vertegenwoordigers van de diensten genoemd in 6.1.7.

6.1.9. De overheid kan ter bestrijding van de aanloopkosten van dergelijke wijkgezondheidscentra subsidies verstrekken.

6.1.10. De wijkgezondheidscentra zullen per regio worden gesteld onder toezicht van een Regionale Gezondheidsraad (waarin overheid, medewerkers en consumenten zitting hebben). Deze wijkgezondheidscentra dienen zodanige relaties met de regionale gezondheidsdiensten, ziekenhuizen en verpleeghuizen uit het verzorgingsgebied te hebben, dat gegevens-uitwisseling over patiënten snel kan plaats hebben.

6.1.11. De ziekenhuizen moeten samen met de verpleegtehuizen een logisch net van tweede-lijns voorzieningen vormen. Dit eist een normstelling van overheidswege, gebaseerd op behoeftebepaling. Regionaal worden de funkties van ziekenhuizen en verpleegtehuizen afgebakend. Het toezicht op het funktioneren van dit systeem berust bij de reeds genoemde regionale colleges die op hun beurt onder toezicht staan van de Nationale Gezondheidsraad.

6.1.12. Maatregelen die een niet strikt noodzakelijk gebruik van zieken- of verpleeghuiscapaciteit bevorderen, dienen worden vermeden doch dit mag er niet toe leiden dat wèl noodzakelijk gebruik wordt bemoeilijkt.

6.1.13. Geen enkele medewerker mag - direct of indirect- in de gezondheidszorg financieel afhankelijk zijn van eigen beleidsbeslissingen t.o.v. de behandeling der patiënten, b.v. bij de keuze tussen klinisch of poliklinisch behandelen. Dit houdt tevens in dat de medewerkers geen inkomen mogen derven doordat zij, al dan niet in samenwerking met anderen, de overconsumptie in deze sector met succes weten in te dammen. Het invoeren van financiële drempels in de gezondheidszorg dient te worden vermeden.

6.1.14. De vraag naar curatief-restauratieve tandheelkundige hulp zal in de naaste toekomst sterk toenemen als gevolg van de behandelingsmogelijkheden en van de gebitsbewustheid. Hierdoor zal een nog ernstiger discrepantie tussen vraag en aanbod ontstaan; deze zal niet op korte termijn kunnen worden weggewerkt. Een aktief vestigingsbeleid voor tandartsen dient te worden overwogen.

6.1.15. De mogelijkheden om een deel van de tandheelkundige werkzaamheden te delegeren naar medewerkers met een lager opleidingsniveau dienen te worden onderzocht en gestimuleerd.

6.1.16. De opleiding van medewerkers in de gezondheidszorg dient te worden ontkoppeld van het wetenschappelijk onderzoek.
Bij het wetenschappelijk onderzoek moet meer dan voorheen aandacht geschonken worden aan de nog bestaande problemen op het terrein van organisatie, planning, evaluatie, personeelsvoorziening, financiering, magagement, ziekenhuisbouw en -inrichting, enz.

6.1.17. Een nationaal instituut zal worden belast met het verzamelen opslaan en bewerken van relevante gegevens met betrekking tot de gezondheidszorg. Hierbij zal worden gewaakt voor aantasting van de privé-sfeer van alle betrokkenen.

Indiener: Regio Gelderland

Hoofdstuk 7: Buitenlands beleid en defensie

8a.40 t.a.v. punt 7.1.2.
Aanvulling na 'India': Australië, Brazilië
Voor 'Japan' invoegen: 'bijvoorbeeld'.

Indiener: Regio Gelderland

8a.41 t.a.v. punt 7.8.5.:
vervangen na 'kernproeven': terug actueel
'met daaraan gekoppeld de eis tot verplichte plaatselijke inspekties.'

Kongresstuk 8a.42

Overwegende dat het regeringsbeleid in Nederland in toenemende mate afhankelijk is van en bepaald wordt door regelingen en afspraken die binnen de E.E.G. en binnen andere Europese organen tot stand komen
Konstaterende dat het Nederlandse volk over de problemen die zich daarbij voordoen slecht is geïnformeerd en dat daardoor de Nederlandse standpuntbepaling inzake inter-europese vraagstukken niet wordt gedragen en ondersteund door de publieke opinie,
Konstaterende dat de besluitvorming in Europese organen veelal ondoorzichtig is en nauwelijks gecontroleerd dordt door het parlement,
Konstaterende tenslotte dat de Europese beweging er niet in is geslaagd de noodzakelijke informatie bij de burger te brengen en een bewustwordingsproces inzake de europese problematiek op gang te brengen,

vervolg Kongresstuk 8a.42

stelt de algemene ledenvergadering van D'66 op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,
vast dat - om in de hierboven gesignaleerde leemten te voorzien - er dringend behoefte is aan een Nationale Kommissie voor West-Europese vraagstukken en dringt er bij de vertegenwoordigers van D'66 in het parlement op aan voorstellen tot het in leven roepen van een dergelijke Nationale Kommissie bij de regering in te dienen;
en gaan over tot de orde van de dag.
(KOMMISSIE BUITENLAND)

Kongresstuk 8a.43

Procedureel Amendement

Aangezien Nederland deel uitmaakt van de E.E.G. en de N.A.V.O., zijn de mogelijkheden voor het voeren van een eigen binnenlands beleid in sterke mate afhankelijk van, en beperkt door de belangen en standpunten van onze verdragspartners.
In de doelstellingen en uitgangspunten voor het nieuwe programma wordt evenwel aan deze realiteit nauwelijks aandacht geschonken.
Met het oog op de geloofwaardigheid en de politieke relevantie van het basisstuk is het daarom noodzakelijk dat de plaatsbepaling van Nederland in het internationale krachtenveld, met name in Europa, zeer duidelijk aan de orde wordt gesteld.
Voorgesteld wordt deze plaatsbepaling te formuleren aan de hand van het stuk 'Perspectief voor een buitenlands beleid' van de Kommissie Buitenland.
(Indiener: Kommissie Buitenland)

MOTIE - Kongresstuk 8a.44

De algemene ledenvergadering van D'66 op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,
heeft kennis genomen van de opportunistische en nationalistische politiek van Frankrijk,
stelt vast dat de Franse Republiek handelt in strijd met de geest van de Europese verdragen en spreekt haar afkeuring uit over deze politiek;
en gaat over tot de orde van de dag.
(Indiener: Regio Gelderland)

Kongresstuk 8a.45

t.a.v. 7.10.1.:
Zinsnede 'De Arabische staten...' - Punt achter: 'staat'.
(Indiener: Regio Gelderland)

Kongresstuk 8a.46

T.a.v. punt 7.10.3.:
na "Israël" ,aanvullen met:
"Egypte en Syrië en alle andere landen in het Midden-Oosten".
(Indiener: Regio Gelderland)

Hoofdstuk 1: Staatsrecht enz.

Kongresstuk 8a.47 Motie
Het kongres van D'66 enz. ,overwegende dat de raadpleging van de burgers voortdurend verbeterd worden spreekt zich uit voor het instellen van referendumvarianten bv. enquètes te beginnen bij de laagste bestuurslaag t.w. gemeenten en gaat over tot de orde van de dag.
(Indiener: Regio Gelderland.)

NAGEKOMEN STUKKEN

Kongresstuk 8a.48
t.a.v. 2.1.1
Toevoegen:

Het milieubeleid moet in de eerste plaats gericht zijn op de instandhouding van het natuurlijk evenwicht waarbinnen de mens functioneert.

afdeling Amsterdam

Toelichting
Milieubescherming is niet in de eerste plaats geboden omwille van het veilig stellen van de positie van de mens op zich, maar omwille van de instandhouding van het geheel waarvan de mens niet minder, maar ook niet meer dan een onderdeel uitmaakt.
(punt 1.1. uit"Naar een Effektief Milieubeleid", nota W.S. D'66)

Kongresstuk 8a.49

toevoegen aan 2.1

De organisatie van de waterwinning moet een landelijke basis krijgen

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.50

Toevoegen aan 2.2.

De organisatie van de elektriciteitswinning moet een landelijke basis krijgen.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.5

t.a.v. 3.2.3.

"groepspraktijken" te vervangen door "gezondheodscentra"

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.52

T.a.v. 3.2.3.

"Eigen risiko.....,inkomen" laten vervallen.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.53

T.a.v. 3.3.1.

De ALV van D'66 etc. besluit aan de zin van 3.3.1. toe te voegen: "gemeten over een periode van minstens 10 jaar".

Toelichting:
Het inkomen van bepaalde beroepen kan onderhevig zijn aan sterke jaarlijkse schommelingen, of een forse stijging of daling op lange termijn. Daarom moet het inkomen gemeten worden over een periode die zich over tenminste een tiental jaren uitstrekt.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.54

T.a.v. 3.6.7.

Naast het recht op inkomen heeft ieder ook recht op arbeid. Bij het streven naar optimale werkgelegenheid dient de arbeidstijdverkorting een punt van overweging te zijn, zonder dat dit tot reëel lagere inkomens van de betrokkenen leidt.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.55

T.a.v.7.1.2.
"dient nagestreefd te worden" i.p.v. "verdient serieuze overweging".

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.56

T.a.v. 7.3.1.a.

"rationeel" vervangen door "rechtvaardig.".

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.57

T.a.v. 7.3.1.a

"arbeidsverdeling" vervangen door "arbeids- en inkomensverdeling".

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.58

T.avv. 7.3.2. m.a. wel dan
"en zal de ongelijkheid.....bevprderen" schrappen.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.59

T.a.v. 7.7.4. aanpassen
7.4. vervangen door:
Teneinde de doelstellingen genoemd in 7.7.5. te verwexenlijken is het onvermijdelijk dat een krijgsmacht ~~van~~ met dienstplichtigen de voorkeur verdient boven een vrijwilligerskrijgsmacht. Tevens ~~levert een dienstplichtigenkrijgsmacht~~

vervolg kongresstuk 8a.59

~~een aantal belangrijke garanties tegen een staat in de staat en tegen het gevaar van een staatsgreep.~~ De dienstplicht dient kort te zijn en een zo gering mogelijke belasting zijn voor de dienstplichtigen.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.60

T.a.v. 7.7.6.
toevoegen na "afgestemd":
door o.a. het militaire strafrecht over te hevelen naaar de burgelijke rechter.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.61

T.a.v. 7.7.7
Toevoegen:
Onmiddelijke insteliing van een experimentele proefeenheid waarin de dagelijkse gang van zaken op de kazerne wordt geregeld door middel van een minimumregelement en overleg.
Toelichting: zie keerpunt '72.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.62

T.a.v. 7.7.8.
toevoegen:
"Het stakingsrecht moet in principe aan militairen worden toegekend".

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.63

T.a.v.7.7. en 7.8.
7.7. wordt in zijn geheel 7.8
7.8 wordt in zijn geheel 7.7.
Motivering: Het gestelde o.a. 7 1,
moet ook als uitgangspunt dienen voor het eigen defensieprogramma.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.64

T.av. 7.7.
Toevoegen 7.8.0 (nieuwe nummering)
Uitgaande van het gestelde in 7.7.1. (nieuwe nummering)
dient het defensiebeleid van Nederland daadwerkelijk gericht te zijn op het omvormen van het eigen leger tot een militaire macht die alleen bestaansgrond heeft als politiemacht van de Verenigde Naties.

afdeling Amsterdam

Kongresstuk 8a.65 en 8a.66

Vervallen.

Kongresstuk 8a. 67

T.a.v. 1a.3.

De ALV van D'66 etc. besluit de agenda als volgt te wijzigen:

1) Rede Jan Terlouw

2) Actuele onderwerpen ingeleid door bewindslieden c.q. kamerfractie gevolgd door diskussie.

Regio Noord-Brabant

Kongresstuk 8a.68

T.a.v. 5.2.6 en 8a.20

Amendement op congresstuk 8a.20

De ALV van D'66 etc
besluit: toe te voegen aan par 5.2. Cultuur, Recreatie en Maatschappelijkwerk van het tweede deel van het partijprogramma een nieuw artikel, luidende:
&.2.6.: Gehandicaptenzorg:
Het aantal gehandicapte mensen in onze samenleving neemt met de dag toe (verkeers- en bedrijfsongelukken). Dit vereist een afzonderlijke beleidsvisie als onderdeel van een totaal te voeren beleid, zodat de zorg hiervoor geen randverschijnsel wordt. Voorop dient te staan, dat de gehandicapten geïntigreerd moeten worden in de totale samenleving en hierin optimaal moeten kunnen functioneren. Naast de hulp die reeds geboden wordt via de W.A.O. en A.B.W., dienen de mogelijkheden onderzocht te worden om te komen tot o.a.:

a) bevordering van het geestelijk en maatschappelijk welzijn van de gehandicapten in al zijn differentiaties;
b) een vaste rijksuitkering per maand ter bestrijding van de dagelijkse, vaak kleine kosten;
c) wettelijke bescherming van het minimum inkomen, speciaal voor hen die aan het bedrijfsleven deelnemen;
d) Verbetering van de positie van hen, die werken in sociale werkplaatsverbanden;
e) bevordering van rechtsgelijkheid bij sollicitaties,
f) het verlichten van de taak der ouders, die belast zijn met de dagelijkse zorg voor hun gehandicapte kind (speciaal de geestelijke gehandicapten);
g) bevorderen van betere pensioen- en vakantieregelingen, beroepsmogelijkheden en recreatie;
h. betere informatie en voorlichting over de gehandicapten via de massamedia.

Ook hier dient de preventiezorg voorop te staan, waartoe de voorlichting aan de gehandicapten zelf dient te worden gestimuleerd.

en gaat over tot de orde van de dag.

A. Bentman

68

8.a.69 Moties over het milieu

1)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overwegende
dat bij industrievestiging in grensgebieden slechts de vestigingseisen en milieuvoorschriften van het land van vestiging gelden, terwijl de vestiging evenzeer zijn consequenties heeft op het aangrenzende gebied aan de andere zijde van de landsgrens,
is van oordeel,
dat dit een volstrekt onaanvaardbare gang van zaken is en dat er op de kortste termijn verdragen gesloten dienen te worden met onze directe buurlanden met de strekking dat bij vestiging in grensgebieden alle voor de vestiging relevante voorschriften van beide betrokken landen moeten worden toegepast.

2)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overwegende,
dat de bestaande en op stapel staande milieuwetgeving een fragmentarisch opgezette lappendeken vormt, die een ontoereikende bestuurlijke basis voor een effectief milieubeleid is en tot een versnippering van bevoegdheden leidt die een sluitende milieubescherming op alle gebied onmogelijk maakt,
is van oordeel,
dat deze milieu-wetgeving met hoge prioriteit moet worden uitgebreid en herzien tot een geïntegreerd geheel op basis van één het eerst en niet als sluitstuk op te stellen overkoepelende milieu-wet, die de nodige juridische en bestuurlijke verbanden legt tussen de wettelijke regelingen op het stuk van álle onderwerpen die op enige wijze van betekenis zijn voor het milieubeheer;
dat hierin onder meer in elk geval de volgende elementen moeten worden opgenomen:
- verlening van alle met elkaar verband houdende vergunningen in één hand
- periodieke integrale planning van alle het milieu-rakende activiteiten van alle ministeries met periodieke controle van deze "milieu-begroting" (naar analogie van de controles van de rekenkamer) door een "milieukamer".
- instelling van één "wet delicten tegen het milieu" naar analogie van de wet economische delicten met zeer strenge sancties op overtreding van enig milieubeschermend voorschrift
- uitbreiding van het begrip "belanghebbende" tav. beroepsprocedures tot "niet-economisch" belanghebbenden als milieu-actiegroepen, natuurbeschermingsinstellingen e.d.

is van oordeel:
dat zeer spoedig een "landelijk vuilplan" voor geheel Nederland moet worden opgesteld, gebaseerd op een integrale wet op de afvalverwerking en uitgaande van zoveel mogelijk recirculatie van grondstoffen in enkele grootschalige verwerkingsbedrijven;
dat onverminderd de noodzaak van een verbeterde afvalverwerking de grootste nadruk moet vallen op het voorkomen dat afval ontstaat, door onder meer hergebruik in het pre-afvalstadium, verlengde levensduur van zgn. duurzame produkten en terugdringing van het verbruik van wegwerpartikelen en- verpakkingen, waarbij de overheid een sterk sturende functie moet vervullen, bijv. door het stellen van kwaliteitsvoorschriften en het verbieden van overbodige verpakkingen en wegwerpartikelen.
(Indiener: Programmakommissie)

8.a.70 Moties over democratisering

De algemene ledenvergadering van D'66 op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overweegt:
1) democratisering en participatie zijn niet alleen in de maatschappij als geheel, maar evenzeer in andere samenlevingsverbanden, met name in de arbeidsorganisatie (onderneming) van wezenlijke betekenis.
2) medebeslissing van het beleid door de werknemers is echter nog geen garantie dat de onderneming ook maatschappelijk optimaal functioneert. Daarvoor is nodig dat de overheid extern de grenzen bepaalt waarbinnen de ondernemingen zich vrij kunnen bewegen o.m. door een krachtige positie van de consument te bevorderen.
Constateert:
I. Aan de medezeggenschap van de werknemers volgens de wet op de ondernemingsraden zijn de volgende bezwaren verbonden:
1. Samenstelling en taak van de ondernemingsraad zijn tweeslachtig;
2. De bevoegdheden van de ondernemingsraad zijn te beperkt;
3. "Werknemersgrondrechten" zijn onvoldoende gewaarborgd
4. De verhouding tot de werknemersorganisaties m.n. in de vorm van bedrijvenwerk is onvoldoende duidelijk.
5. Er zijn geen voorzieningen vooroverheidsorganisaties, arbeidsorganisaties met minder dan 100 werknemers en multinationale ondernemingen op concernniveau.
II. In de huidige wetgeving is de rechtspositie van de consument onvoldoende gewaarborgd, waardoor de producent een overheersende positie heeft op de markt.
Voorbeelden:-het ontbreken van voldoende mogelijkheden tot het stellen en doen naleven van eisen tav. kwaliteit en veiligheid;
-het ontbreken van snelle en effectieve klachtenprocedures.

3)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overwegende,
dat de zogenaamde olie-crisis slechts een tijdelijk symptoom was van een veel fundamenteler dreiging van een energietekort op langere termijn;
constaterende:
dat deze dreiging en de dreiging van schaarste aan andere grondstoffen - gegeven de eindigheid der beschikbare voorwaarden- zijn voornaamste oorzaak vindt in een krietiekloos en ongebreideld verbruik van deze stoffen;

is van oordeel:
dat de "symptoombestrijding" op het gebied van de grondstoffenproblematiek dient plaats te maken voor een aanpak van de wezenlijke kern van het probleem, waarbij steeds de noodzaak van het verbruik wordt afgewogen tegen de onvervangbaarheid van de te verbruiken stof en het verbruik dat na deze afweging toch plaats vindt een maximale benutting van de verbruikte stof inhoudt;
dat de centrale overheid een dergelijke aanpak dient te bevorderen door het geven van isolatie- en rendementsvoorschriften, het instellen van heffingen op verbruik boven bepaalde hoeveelheden het op grotere schaal geven van voorlichting aan consument, bedrijfsleven en in het onderwijs over mogelijkheden tot zuiniger verbruik en het met prioriteit verlenen van subsidies voor research op dit gebied.
dat (door de oliecrisis ten onrechte versterkt geïnspireerde) boringen in de Waddenzee en in andere natuurgebieden ten enemale onaanvaardbaar zijn.

4)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overwegende,
dat methoden om het energieverbruik te verminderen zonder het nuttig effect aan te tasten prioriteit verdienen;
dat uit een oogpunt van energieschaarste, milieubescherming, veiligheid, ruimtelijke ordening en leefklimaat vooruitlopen op verkeersgroeiprognoses door capaciteitsvergroting van het wegennet ten enenmale moet worden afgewezen,
is van oordeel:
dat het gedeelte van de voor werkloosheidsbestrijding beschikbare middelen dat thans voor wegenbouw is bestemd, dient te worden besteed aan het zo spoedig mogelijk aanbrengen van een goede warmte-isolatie niet alleen in nieuwbouw-woningen maar ook in zoveel mogelijk bestaande woningen.

5)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

constaterende, dat de afvalverwerking in Nederland voor het grootste deel op onaanvaardbare wijze plaatsvindt,
dat het overgrote deel van herwinbare materialen als definitief afval wordt behandeld en daardoor niet wordt herbenut,

vervolg 8.a.70

Spreekt zich uit voor een hervorming in de volgende richting:

I. 1. Ombouw ondernemingsraad in Personeelsraad

2. Toekennen volgende bevoegdheden:

- informatierecht, incl. "sociaal jaarverslag"
- medebeslissingsrecht (veto) voor alle ingrijpende besluiten tav. het ondernemingsbeleid(fusie, sluiting, verplaatsing), de grondslagen van het personeelsbeleid en de benoeming/ontslag van bestuurders en leidinggevende funcionarissen
- recht om overeenkomsten met de ondernemingsleiding aan te gaan
- recht van enquête

3. Wettelijk vastleggen werknemersgrondrechten:

- vrijheid van vereniging en vergadering, met faciliteiten voor "bedrijvenwerk" voor iedere werknemersorganisatie, zonder onderscheid "erkend"-"categoraal".
- vrijheid van meningsuiting
- individueel klachtrecht
- inzage personeelsdossier en bespreking beoordeling

4. Vertegenwoordiging van het hele personeel op ondernemingsnivo uitsluitend door de Personeelsraad, omdat die rechtstreeks door het hele personeel is gekozen, terwijl de werknemersorganisaties alleen voor haar leden in de onderneming representatief zijn.
Indit kader dient bedrijvenwerk gestimuleerd ivm.

- goede communicatie P.R.leden-achterban;
- deskundige begeleiding van P.R.leden door hun organisatie;
- interne democratisering van de werknemersorganisatie;

De P.R. heeft het recht, binnen landelijk of op bedrijfstaksnivo vastgestelde grenzen ondernemingsgewijze c.a.o.'s af te sluiten met de ondernemer.

5. Het onder 1-4 gestelde dient ook te gelden in aangepaste vorm voor arbeidsorganisaties met minder dan 100 werknemers, multinationale ondernemingen en overheidsorganisaties m.n. dient de medezeggenschap voor ambtenaren dmv. een rechtstreeks verkozen vertegenwoordiging plaats te vinden.

6. In de toekomstige struktuur van de onderneming moet de ondergeschiktheid van de werknemers definitief worden opgeheven en worden veranderd in een volwaardig deelgenootschap.

vervolg 8.a.70

II. Versterking van de rechtspositie van de consument en de consumentenorganisatie door:

1. de instelling van een snelle, goedkope en gemakkelijke klachtenprocedure voor de oplossing van geschillen tussen konsumenten en leverancier;
2. het stellen van kwaliteitseisen door de consumentenorganisaties. Artikelen die aan die eisen voldoen krijgen een keurmerk.
3. standaardvoorwaarden mbt. levering, betaling e.d. moeten goedgekeurd worden door de consumentenorganisaties.
4. "gevolgschade", dwz. schade ten gevolge van het gebruik van artikelen met fabrikage- cq. installatiefouten, moet worden vergoed.

(Indiener: Programmakommissie)

stuk nr. 100

Aan de Algemene Ledenvergadering vaxn D'66, op 9 maart bijeen te Tiel:

De rapportage-commissie betreurt het ten zeerste, dat de moties en amendementen die vóór 30 jaxnuari te harer attentie zijn ingestuurd, haar nimmer hebben bereikt. Zij is daarom niet in staat geweest de haar opgedragen taak als commissie ter voorbereiding van de ALV te vervullen.
Zij hoopt dat deze gang van zaken geen precedent zal vormen en dat het HB haar in staat zal stellen om aan de voorbereiding van een volgend congres op de in het Huishoudelijk Reglement voorgeschreven wijze mee te werken.
De rapprtage-commissie wil zich echter ook nu constructief opstellen en en zal beschikbaar zijn om haar funktie tijdens het congres waar te nemen.

De rapportage -commissie.

Stuk I0I

Ingediende amendementen.

Deel 2 Hoofdstuk 111 Sociaal-economisch beleid.

3.1.1. 8e regel "30 tot 40 procent" vervangen door"aanmerkelijk"

3.1. komt te luiden als volgt:
D'66 wil iets doen aan inkomensverschillen die worden bepaald door macht, gewoonte, groepsbescherming, privileges die de één krijgt en de ander niet, kortom, die verschillen die meer samenhangen met verschillen in kansen die iemsnd krijgt dan met het werk dat hij doet.
D'66 gaat ervan uit dat bepaalde inkomensverschillen gerechtvaardigd of om andere reden aanvaardbaar kunnen zijn. Met name betreft dit verschillen, gebaseerd op de inspanning die men zich getroost, op speciale lasten die het werk meebrent of wanneer een beroep wordt gedaan op wezenlijke schaarse talenten. Wanneer D'66 dan ook aandringt op verdere nivellering, dan is dat niet om deze verschillen aan te tasten.

3.2.1. nieuw 6e"kenmerk" tussenvoegen:
"iedereen moet in de gelegenheid gesteld worden vanaf het begin tot het eind van zijn carrière een doorlopend pensioen in één systeem op te bouwen".

3.3. Belastingen mogen niet leiden tot aantasting van de persoonlijke vrijheid; zo mag het instrument der belastingen niet worden gehanteerd om hetzij het getrouwd zijn dan wel het ongetrouwd zijn, te stimuleren.

D'66 Tilburg, in samenspraak met regio bestuur Noord-Brabant, stelt voor: dat het bestuur van D'66 aandringt op bezuiniging van overheidsuitgaven. Twee aspecten zijn hier van belang:

1. Intensivering van bedrijfsdoorlichtingen etc. op departementale, provinciale en gemeentelijke nivo's door organisatieburo's.
2. Het instellen van studiegroep in het kader van ons wetenschappelijk buro ter vergelijking van de arbeidsvoorwaarden bij de overheid en het bedrijfsleven.
   Af te schaffen zouden zijn de vaste aanstellingen, en onevenredige hoge pensionering.
   In te voeren zouden zijn hogere salarissen voor top-functionarissen om daarmee bekwame personeelsleden aan te werven die anders in het bedrijfsleven zouden blijven zitten.

Stuk nr.104

De Algemene Ledenvergadering van D'66 op 9 maart 1974
in Tiel bijeen

overwegende

- dat de autoloze zondagen naast nadelen ook vele voordelen hebben opgeleverd;
- dat de nadelen vooral gelden voor horecabuitenbedrijven, motels en wegrestaurants;
- dat de voordelen, behalve een beperking van het energieverbruik en daling van het aantal verkeersongelukken gelden voor
  kinderen die op straat kunnen spelen, volwassenen en kinderen die ongehinderd kunnen wandelen en fietsen, in het algemeen al diegenen die van rust houden en van hun omgeving willen genieten;

konkluderende

- dat de voordelen van autoloze zondagen groter zijn dan de nadelen;

dringt er bij de Tweede Kamerfraktie op aan haar invloed aan te wenden om
de eerste zondag van de maand autoloos en bromfietsloos te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

D. Eisma - 9 maart 1974

NB
De xx programma kommissie heeft deze motie buiten de orde verklaard. Alg beroepsinstantie meent de rapportage kommissie dat de motie behandeld kan worden omdat het hier gaat om een aktuele politieke kwestie, die bovendien binnen het kader van de programmabehandeling kan plaats vinden.

Hoofdstuk 3: Sociaal-economisch beleid

Nieuw punt:

8a.32 D'66 dient aan te dringen op bezuiniging van overheidsuitgaven. Twee aspecten zijn hier van belang:

1. Intensivering van bedrijfsdoorlichtingen etc. op departementale, provinciale en gemeentelijke nivo's door organisatieburo's.
2. Het instellen van een studiegroep in het kader van ons wetenschappelijk bureau ter vergelijking van de arbeidsvoorwaarden bij de overheid en het bedrijfsleven. Af te schaffen zouden zijn de vaste aanstellingen en onevenredige hoge pensionering. In te voeren zouden zijn hogere salarissen voor top-functionarissen om daarmee bekwame personeelsleden aan te werven die anders in het bedrijfsleven zouden blijven zitten.

8a.33 Laatste zin van 3.7.2 vervangen door:

"Door middel van dit bedrijvenwerk kunnen de vakverenigingen o.m. een goede communicatie van hun PR/OR-leden met de achterban verwezelijken en het PR/OR-werk deskundig steunen. De vakverenigingen vertegenwoordigen hierbij op ondernemingsniveau slechts hun leden. Het personeel als geheel wordt op ondernemingsniveau door de PR/OR vertegenwoordigd".

Toelichting: Het amendement beoogt duidelijker tot uitdrukking te brengen dat het bedrijvenwerk als "onderbouw" van de PR/OR voor het funcioneren van deze raad van bijzonder groot belang is, doch anderzijds dat het hele personeel van een bepaalde onderneming uitsluitend door de PR/OR en niet door de vakverenigingen (bedrijvenwerk) vertegenwoordigd wordt.

Indiener: Afdeling Voorschoten

8a.34 Na punt 3.7.3 invoegen:

"3.7.3.A. In toekomstige regelingen mbt. multinationale ondernemingen wordt gewaarborgd dat iedere multinationale onderneming naast personeelsraden per vestiging ook een overkoepelende multinationale personeelsraad instelt, die soortgelijke bevoegdheden heeft als hierboven omschreven".

Toelichting: Beoogt wordt tenminste iets op te nemen waaruit de noodzakelijke democratisering van de multinationale onderneming blijkt. Nadere uitwerking is uiteraard nog nodig.

Indiener: Afd. Voorschoten

8a.35 . Toevoegen een nieuwe paragraaf 3.8. Werkgelegenheid, waarvan de tekst luidt:

3.8.1. D'66 is van mening dat het scheppen van werkgelegenheid ter bestrijding van toenemende werkloosheid alléén geen ideale maatregel is.

vervolg 8a.28:
van heffingen op lagere inkomens, moet in gevallen waarin heffingen geen remmingsfunctie kunnen hebben (inelastische vraag) of mogen hebben (eerste levensbehoeften tot bepaalde hoeveelheid) geen heffing worden ingesteld, maar moet eventueel noodzakelijke remming worden gerealiseerd door distributie en moeten de te nemen maatregelen worden bekostigd uit de algemene middelen."
Toelichting:
Het zou onrechtvaardig zijn door het op zich goede middel van heffingen de lagere inkomensgroepen onevenredig zwaar te belasten. De eigenlijke remedie hiertegen behoort verkleining van de inkomensverschillen te zijn, maar zolang deze nog niet in voldoende mate tot stand gekomen is dient althans voor bepaalde soorten consumptie, met name van de eerste levensbehoeften, van het instellen van heffingen worden afgezien en moeten de lasten van noodzakelijke maatregelen ter bescherming van het milieu door bekostiging uit de (Door progressieve belastingheffing verkregen) algemene middelen meer evenredig worden gespreid.
Indiener: Afd. Groningen

8a.29 ad. punt 2.1.11:
Artikel 36 van de Ruilverkavelingswet dient gewijzigd, waardoor meer invloed van belangstellenden voor de landinrichting tot zijn recht komt. (Landinrichtingswet laat te lang op zich wachten. Het land is al verloren voordat die wet in werking treedt.)
Indiener: Afd. Eindhoven

8a.30 Toevoegen na punt 2.1.13:
Er dient een landelijk onderzoek gedaan te worden naar de grondwaterbewegingen. Ook moet centraal geregeld worden dat in het land op die plaatsen, waar water aan de bodem onttrokken wordt, er onderzoek gepleegd wordt naar de invloed van de wateronttrekking op de vegetatie en de waterstand in de vennen. Vergunningen hiervoor dienen aan voorwaarden gebonden op korte termijn gegeven te worden. Eerder moet gestreefd worden naar terugdringen van watergebruik (via tariefstelling)in mogelijkheden scheppen voor afvoer van regenwater (binnen verharde gebieden) naar spaarbekkens. (Watervoorziening komt in ernstige problemen maar bij ongelimiteerd onttrekken aan de bodem verdroogt Nederland).
Indiener: Afd. Eindhoven.

8a.31 T.a.v. punt 2.1.9:
Na 'hoge prioriteit' vervangen door de volgende tekst:
T.a.v. het gebruik van alle vormen van kernenergie bepleit D'66 een terughoudend optreden der regering.
Indiener: Regio Gelderland

Stuk nr. 111

Motie van civiel-strategische aard

De A.L.V. van D'66, bijeen te Tiel op 9 maart 1974,

konstaterende

dat voor funkties in de centrale organen van D'66 drie strijdmacht-officieren kandidaat staan,

overwegende,

dat D'66 zich tot taak behoort te stellen gevaarlijke ontwikkelingen ook binnen de eigen sub-samenleving vroegtijdig te signaleren,

dat het gevaar van een militaire infiltratie nooit onderschat mag worden,

stelt vast,

dat de democratisering van de strijdmacht versneld moet worden doorgevoerd om officirisering van de partij te voorkomen.

(REGIO DRENTHE)

Motie vrijgezellen.

Het congres:

Overwegende dat het kabinet tot nu toe vrijwel niets gedaan heeft om de discriminatie van ongehuwden te verminderen op het gebied van woningbouw, woningtoewijzing, belastingwetgeving, suksessierecht, pensioenregelingen en sociale verzekeringen.

Draagt de Kamerfracties op te bevorderen dat zo spoedig mogelijk

a) het verschil in belastingdruk tussen alleenstaanden en gehuwden zonder kinderen wordt opgeheven;

b) naast een weduwen en wezen pensioen ook een weduwnaars-pensioen en een pensioen voor afhankelijke nabestaanden wordt ingevoerd;

c) de premiedruk van sociale verzekeringen voor alleenstaanden wordt verlicht;

d) de huisvestingsmogelijkheden voor de ongehuwden worden verbeterd, o.a. door [illegible] ingbouwprogramma met de eisen voor alleenstaanden rekening te houden;

en gaat over tot de orde van de dag.

999++++++++++++++++++

Stuk nr 108.

Hoofdstuk 1 Staatsrecht (1.1) unaniem onrijp.

8.a.26 (regio Gelderland) afgewezen.

In veranderde versie met alg. stemmen aanvaard.

Veranderde tekst: D'66 spreekt zich met klem uit tegen 4 algemene besturenslagen. Voor invoering v.d. gewesten dienen de posities van de provincies en de gmeenten nader te worden beschouwd.

+++++++++++++++++++++

Stuk nr 109.

8.a.47. (Gelderland) gewijzigde versie met alg. stemmen aavaard.

tekst:

Het congres van D'66 enz. overwegende dat de raadpleging vah de burgers voordurend verbeterd worden, spreekt zich uit voor experimenten met referendumvarianten b.v. lokale referenda.

++++++++++++++++++++++++

Stuk nr. 110.

Justitie en Vrijheidsrechten (1.2) unaniem onrijp.

motie:

Het congres van D'66 enz. betreurt dat de preventie en bestrijding van criminaliteit onvoldoende in het voorbereide programma t.a.v. justitie naar voren is gekomen en draagt de werkgroep op, aanvullende stellingen te formuleren.

Motie Schwarz aanvaard.

++++++++++++++++++++++++

Stuk nr. 102

Motie met (bijna)algemene stemmen aangenomen door de sectie gezondheidszorg.

D'66 in vergadering bijeen,
van mening dat in het voorgestelde programma voor gezondheidszorg de positie, het belang en de inspraak van de consument cq. patiënt onvoldoende tot uiting komt, zowel t.a.v. de organisatie als t.a.v. de medewerkers in de gezondheidszorg,

draagt de werkgroep op aanvullende bepalingen daarover op te stellen.

sectie gezondheidszorg.

++++++++++

Stuk nr. 103

Amendement op 8a.28 aangenomen door de meerderheid van de sectie [illegible]beheer, gezondheidsbescherming, en technologie.

---

vervangende nieuwe tekst:

"Indien heffingen de eerste levensbehoeften bij de lagere inkomensgroepen te zeer zouden belasten, dienen maatregelen genomen te worden (zoals distributie, kosten waterzuivering), die uit de algemene middelen worden bekostigd."
toelichting 8a.28 blijft gehandhaafd.

++++++++++++

Stuk nr. 105

Motie sectie Buitenland t.b.v. de plenaire

Het congres van D'66 op 9 maart 1974 in Tiel in vergadering bijeen,

overwegende dat het verschijnsel van de multinationale onderneming nadere bestudering behoeft,

overwegende met name dat de macht van die ondernemingen dient te worden onderzocht in die zin dat daarbij de volgende vragen voorop dienen te staan:
a. is deze macht te groot
b. wordt die macht oneigenlijk gebruikt,

draagt de kommissie Buitenland en Sociaal Economische Werkgroep op suggesties tot een dergelijk onderzoek te inventariseren c.q. voorstellen daartoe uit te werken.

+++++++++++++

Stuk nr. 106

Amendement op 8a. 12 van de sectie Buitenland

Deel [illegible]

Hfdst. IV (Ekonomische Orde)
Instrumenten voor een gedecentraliseerde struktuur (Congresdemocraat 1 jan '74, blz 9, r.kolom)Na: "voor multinationale ondernemingen"toevoegen: "Daarnaast dient in toekomstige regelingen m.b.t. multinationale ondernemingen gewaarborgd te worden dat elke multinationale onderneming een overkoepelende multinationale personeelsraad instelt."

Stuk nr. 102

Motie met (bijna)algemene stemmen aangenomen door de sectie gezondheidszorg.

D'66 in vergadering bijeen,
van mening dat in het voorgestelde programma voor gezondheidszorg de positie, het belang en de inspraak van de consument cq. patiënt onvoldoende tot uiting komt, zowel t.a.v. de organisatie als t.a.v. de medewerkers in de gezondheidszorg,

draagt de werkgroep op aanvullende bepalingen daarover op te stellen.

sectie gezondheidszorg.

++++++++++

Stuk nr. 103

Amendement op 8a.28 aangenomen door de meerderheid van de sectie [illegible]beheer, gezondheidsbescherming, en technologie.

---

vervangende nieuwe tekst:

"Indien heffingen de eerste levensbehoeften bij de lagere inkomensgroepen te zeer zouden belasten, dienen maatregelen genomen te worden (zoals distributie, kosten waterzuivering), die uit de algemene middelen worden bekostigd."
toelichting 8a.28 blijft gehandhaafd.

++++++++++++

Stuk nr. 105

Motie sectie Buitenland t.b.v. de plenaire

Het congres van D'66 op 9 maart 1974 in Tiel in vergadering bijeen,

overwegende dat het verschijnsel van de multinationale onderneming nadere bestudering behoeft,

overwegende met name dat de macht van die ondernemingen dient te worden onderzocht in die zin dat daarbij de volgende vragen voorop dienen te staan:

a. is deze macht te groot
b. wordt die macht oneigenlijk gebruikt,

draagt de kommissie Buitenland en Sociaal Economische Werkgroep op suggesties tot een dergelijk onderzoek te inventariseren c.q. voorstellen daartoe uit te werken.

+++++++++++++

Stuk nr. 106

Amendement op 8a. 12 van de sectie Buitenland

Deel [illegible]

Hfdst. IV (Ekonomische Orde)
Instrumenten voor een gedecentraliseerde struktuur (Congresdemocraat I jan '74, blz 9, r.kolom)Na: "voor multinationale ondernemingen"toevoegen: "Daarnaast dient in toekomstige regelingen m.b.t. multinationale ondernemingen gewaarborgd te worden dat elke multinationale onderneming een overkoepelende multinationale personeelsraad instelt."

Stuk nr 107.

Motie vrijgezellen.
Het crongresetc.
Overwegende dat het kabinet tot nu toe vrijwel niets gedaan heeft om de discriminatie van ongehuweden te verminderen op het gebied van woningbouw, woningtoewijzing, belastingwetgeving, suksessierecht, pensioenregelingen en sociale verzekeingen.
Draagt de Kamerfracties op te bevorderen dat zo spoedig mogelijk
a) het verschil in belastingdruk tussen alleenstaanden en gehuwden zonder kinderen wordt opgeheven;
b) naast een weduwen en wezen pensioen ook een weduwnaars-pensioen en een pensioen voor afhankelijke nabestaanden wordt ingevoerd;
c) de premiedruk van sociale verzekeringen voor alleenstaanden wordt verlicht;
d) de huisvestingsmogelijkheden voor de ongehuwden worden verbeterd, o.a. door bij het woningbouwprogramma met de eisen voor alleenstaanden rekening te houden;
en gaat over tot de orde van de dag.

999++++++++++++++++++

Stuk nr 108.
Hoofdstuk 1 Staatsrecht (1.1) unaniem onrijp.
8.a.26 (regio Gelderland) afgewezen.
~~In veranderde versie met alg. stemmen aanvaard.~~
Veranderde tekst: D'66 spreekt zich met klem uit tegen 4 algemene bestuurslagen. Voor invoering v.d. gewesten dienen de posities van de provincies en de gmeenten nader te worden beschouwd.

++++++++++++++++++++++

Stuk nr 109.
8.a.47. (Gelderland) gewijzigde versie met alg. stemmen aavaard.
tekst:
Het congres van D'66 enz. overwegende dat de raadpleging vah de burgers voordurend verbeterd moet worden, spreekt zich uit voor experimenten met referendumvarianten b.v. lokale referenda.

++++++++++++++++++++++++

Stuk nr. 110.
Justitie en Vrijheidsrechten (1.2) unaniem onrijp.
motie:
Het congres van D'66 enz. betreurt dat de preventie en bestrijding van criminaliteit onvoldoende in het voorbereide gestelde programma t.a.v. justitie naar voren is gekomen en draagt de werkgroep op, aanvullende stellingen te formuleren.
Motie Schwarz aanvaard.

++++++++++++++++++++++++

II. Versterking van de rechtspositie van de consument en de consumentenorganisatie door:

1. de instelling van een snelle, goedkope en gemakkelijke klachtenprocedure voor de oplossing van geschillen tussen konsumenten en leverancier;
2. het stellen van kwaliteitseisen door de consumentenorganisaties. Artikelen die aan die eisen voldoen krijgen een keurmerk.
3. standaardvoorwaarden mbt. levering, betaling e.d. moeten goedgekeurd worden door de consumentenorganisaties.
4. "gevolgschade", dwz. schade ten gevolge van het gebruik van artikelen met fabrikage- cq. installatiefouten, moet worden vergoed.

(Indiener: Programmakommissie)

vervolg 8.a.70

Spreekt zich uit voor een hervorming in de volgende richting:

I. 1. Ombouw ondernemingsraad in Personeelsraad

2. Toekennen volgende bevoegdheden:

- informatierecht, incl. "sociaal jaarverslag"
- medebeslissingsrecht (veto) voor alle ingrijpende besluiten tav. het ondernemingsbeleid(fusie, sluiting, verplaatsing), de grondslagen van het personeelsbeleid en de benoeming/ontslag van bestuurders en leidinggevende funcionarissen
- recht om overeenkomsten met de ondernemingsleiding aan te gaan
- recht van enquête

3. Wettelijk vastleggen werknemersgrondrechten:

- vrijheid van vereniging en vergadering, met faciliteiten voor "bedrijvenwerk" voor iedere werknemersorganisatie, zonder onderscheid "erkend"-"categoraal".
- vrijheid van meningsuiting
- individueel klachtrecht
- inzage personeelsdossier en bespreking beoordeling

4. Vertegenwoordiging van het hele personeel op ondernemingsnivo uitsluitend door de Personeelsraad, omdat die rechtstreeks door het hele personeel is gekozen, terwijl de werknemersorganisaties alleen voor haar leden in de onderneming representatief zijn.
Indit kader dient bedrijvenwerk gestimuleerd ivm.

- goede communicatie P.Rleden-achterban;
- deskundige begeleiding van P.R.leden door hun organisatie;
- interne democratisering van de werknemersorganisatie;

De P.R. heeft het recht, binnen landelijk of op bedrijfstaksnivo vastgestelde grenzen ondernemingsgewijze c.a.o.'s af te sluiten met de ondernemer.

5. Het onder 1-4 gestelde dient ook te gelden in aangepaste vorm voor arbeidsorganisaties met minder dan 100 werknemers, multinationale ondernemingen en overheidsorganisaties m.n. dient de medezeggenschap voor ambtenaren dmv. een rechtstreeks verkozen vertegenwoordiging plaats te vinden.

6. In de toekomstige struktuur van de onderneming moet de ondergeschiktheid van de werknemers definitief worden opgeheven en worden veranderd in een volwaardig deelgenootschap.

3)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overwegende,
dat de zogenaamde olie-crisis slechts een tijdelijk symptoom was van een veel fundamenteler dreiging van een energietekort op langere termijn;
constaterende:
dat deze dreiging en de dreiging van schaarste aan andere grondstoffen - gegeven de eindigheid der beschikbare voorwaarden- zijn voornaamste oorzaak vindt in een krietiekloos en ongebreideld verbruik van deze stoffen;

is van oordeel:
dat de "symptoombestrijding" op het gebied van de grondstoffenproblematiek dient plaats te maken voor een aanpak van de wezenlijke kern van het probleem, waarbij steeds de noodzaak van het verbruik wordt afgewogen tegen de onvervangbaarheid van de te verbruiken stof en het verbruik dat na deze afweging toch plaats vindt een maximale benutting van de verbruikte stof inhoudt;
dat de centrale overheid een dergelijke aanpak dient te bevorderen door het geven van isolatie- en rendementsvoorschriften, het instellen van heffingen op verbruik boven bepaalde hoeveelheden het op grotere schaal geven van voorlichting aan consument, bedrijfsleven en in het onderwijs over mogelijkheden tot zuiniger verbruik en het met prioriteit verlenen van subsidies voor research op dit gebied.
dat (door de oliecrisis ten onrechte versterkt geïnspireerde) boringen in de Waddenzee en in andere natuurgebieden ten enemale onaanvaardbaar zijn.

4)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overwegende,
dat methoden om het energieverbruik te verminderen zonder het nuttig effect aan te tasten prioriteit verdienen;
dat uit een oogpunt van energieschaarste, milieubescherming, veiligheid, ruimtelijke ordening en leefklimaat vooruitlopen op verkeersgroeiprognoses door capaciteitsvergroting van het wegennet ten enenmale moet worden afgewezen,
is van oordeel:
dat het gedeelte van de voor werkloosheidsbestrijding beschikbare middelen dat thans voor wegenbouw is bestemd, dient te worden besteed aan het zo spoedig mogelijk aanbrengen van een goede warmte-isolatie niet alleen in nieuwbouw-woningen maar ook in zoveel mogelijk bestaande woningen.

5)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

constaterende, dat de afvalverwerking in Nederland voor het grootste deel op onaanvaardbare wijze plaatsvindt,
dat het overgrote deel van herwinbare materialen als definitief afval wordt behandeld en daardoor niet wordt herbenut,

is van oordeel:
dat zeer spoedig een "landelijk vuilplan" voor geheel Nederland moet worden opgesteld, gebaseerd op een integrale wet op de afvalverwerking en uitgaande van zoveel mogelijk recirculatie van grondstoffen in enkele grootschalige verwerkingsbedrijven;
dat onverminderd de noodzaak van een verbeterde afvalverwerking de grootste nadruk moet vallen op het voorkomen dat afval ontstaat, door onder meer hergebruik in het pre-afvalstadium, verlengde levensduur van zgn. duurzame produkten en terugdringing van het verbruik van wegwerpartikelen en- verpakkingen, waarbij de overheid een sterk sturende functie moet vervullen, bijv. door het stellen van kwaliteitsvoorschriften en het verbieden van overtollige verpakkingen en wegwerpartikelen.
(Indiener: Programmakommissie)

8.a.70 Moties over democratisering

De algemene ledenvergadering van D'66 op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overweegt:
1) democratisering en participatie zijn niet alleen in de maatschappij als geheel, maar evenzeer in andere samenlevingsverbanden, met name in de arbeidsorganisatie (onderneming) van wezenlijke betekenis.
2) medebeslissing van het beleid door de werknemers is echter nog geen garantie dat de onderneming ook maatschappelijk optimaal functioneert. Daarvoor is nodig dat de overheid extern de grenzen bepaalt waarbinnen de ondernemingen zich vrij kunnen bewegen o.m. door een krachtige positie van de consument te bevorderen.

Constateert:
I. Aan de medezeggenschap van de werknemers volgens de wet op de ondernemingsraden zijn de volgende bezwaren verbonden:
1. Samenstelling en taak van de ondernemingsraad zijn tweeslachtig;
2. De bevoegdheden van de ondernemingsraad zijn te beperkt;
3. "Werknemersgrondrechten" zijn onvoldoende gewaarborgd
4. De verhouding tot de werknemersorganisaties m.n. in de vorm van bedrijvenwerk is onvoldoende duidelijk.
5. Er zijn geen voorzieningen vooroverheidsorganisaties, arbeidsorganisaties met minder dan 100 werknemers en multinationale ondernemingen op concernniveau.

II. In de huidige wetgeving is de rechtspositie van de consument onvoldoende gewaarborgd, waardoor de producent een overheersende positie heeft op de markt.
Voorbeelden: -het ontbreken van voldoende mogelijkheden tot het stellen en doen naleven van eisen tav. kwaliteit en veiligheid;
-het ontbreken van snelle en effectieve klachtenprocedures.

8.a.69 Moties over het milieu

1)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overwegende
dat bij industrievestiging in grensgebieden slechts de vestigingseisen en milieuvoorschriften van het land van vestiging gelden, terwijl de vestiging evenzeer zijn consequenties heeft op het aangrenzende gebied aan de andere zijde van de landsgrens,
is van oordeel,
dat dit een volstrekt onaanvaardbare gang van zaken is en dat er op de kortste termijn verdragen gesloten dienen te worden met onze directe buurlanden met de strekking dat bij vestiging in grensgebieden alle voor de vestiging relevante voorschriften van beide betrokken landen moeten worden toegepast.

2)De algemene ledenvergadering van D'66, op 9 maart 1974 in Tiel bijeen,

Overwegende,
dat de bestaande en op stapel staande milieuwetgeving een fragmentarisch opgezette lappendeken vormt, die een ontoereikende bestuurlijke basis voor een effectief milieubeleid is en tot een versnippering van bevoegdheden leidt die een sluitende milieubescherming op alle gebied onmogelijk maakt,
is van oordeel,
dat deze milieu-wetgeving met hoge prioriteit moet worden uitgebreid en herzien tot een geïntegreerd geheel op basis van één het eerst en niet als sluitstuk op te stellen overkoepelende milieu-wet, die de nodige juridische en bestuurlijke veranden legt tussen de wettelijke regelingen op het stuk van alle onderwerpen die op enige wijze van betekenis zijn voor het milieubeheer;
dat hierin onder meer in elk geval de volgende elementen moeten worden opgenomen:
- verlening van alle met elkaar verband houdende vergunningen in één hand
- periodieke integrale planning van alle het milieu-rakende activiteiten van alle ministeries met periodieke controle van deze "milieu-begroting" (naar analogie van de controles van de rekenkamer) door een "milieukamer".
- instelling van één "wet delicten tegen het milieu" naar analogie van de wet economische delicten met zeer strenge sancties op overtreding van enig milieubeschermend voorschrift
- uitbreiding van het begrip "belanghebbende" tav. beroepsprocedures tot "niet-economisch" belanghebbenden als milieu-actiegroepen, natuurbeschermingsinstellingen e.d.

Kongresstuk 8a. 67

T.a.v. 1a.3.

De ALV van D'66 etc. besluit de agenda als volgt te wijzigen:

1) Rede Jan Terlouw

2) Actuele onderwerpen ingeleid door bewindslieden c.q. kamerfractie gevolgd door diskussie.

Regio Noord-Brabant

Kongresstuk 8a.68

T.a.v. 5.2.6 en 8a.20

Amendement op congresstuk 8a.20

De ALV van D'66 etc
besluit: toe te voegen aan par 5.2. Cultuur, Recreatie en Maatschappelijkwerk van het tweede deel van het partijprogramma een nieuw artikel, luidende:
&.2.6.: Gehandicaptenzorg:
Het aantal gehandicapte mensen in onze samenleving neemt met de dag toe (verkeers- en bedrijfsongelukken). Dit vereist een afzonderlijke beleidsvisie als onderdeel van een totaal te voeren beleid, zodat de zorg hiervoor geen randverschijnsel wordt. Voorop dient te staan, dat de gehandicapten geïntigreerd moeten worden in de totale samenleving en hierin optimaal moeten kunnen functioneren. Naast de hulp die reeds geboden wordt via de W.A.O. en A.B.W., dienen de mogelijkheden onderzocht te worden om te komen tot o.a.:

a) bevordering van het geestelijk en maatschappelijk welzijn van de gehandicapten in al zijn differentiaties;
b) een vaste rijksuitkering per maand ter bestrijding van de dagelijkse, vaak kleine kosten;
c) wettelijke bescherming van het minimum inkomen, speciaal voor hen die aan het bedrijfsleven deelnemen;
d) Verbetering van de positie van hen, die werken in sociale werkplaatsverbanden;
e) bevordering van rechtsgelijkheid bij sollicitanties.
f) het verlichten van de taak der ouders, die belast zijn met de dagelijkse zorg voor hun gehandicapte kind (speciaal de geestelijke gehandicapten);
g) bevorderen van betere pensioen- en vakantieregelingen, beroepsmogelijkheden en recreatie;
h. betere informatie en voorlichting over de gehandicapten via de massamedia.

Ook hier dient de preventiezorg voorop te staan, waartoe de voorlichting aan de gehandicapten zelf dient te worden gestimuleerd.

en gaat over tot de orde van de dag.

A. Bertman

MOTIE - GEWENSTE KINDEREN

Het congres etc,

Overwegende

dat enerzijds nog steeds een groot aantal ongewenste kinderen verwekt en geboren wordt, en anderzijds tal van vrouwen tegen hun wens geen kinderen krijgen,

dat het kabinet nog vrijwel niets heeft gedaan aan deze twee problemen,

draagt de Kamerfracties op te bevorderen dat zo spoedig mogelijk maatregelen worden genomen om

enerzijds

a) de bevolking op grote schaal, onder inschakeling van de publiciteits media voor te lichten over het belang en de mogelijkheden van geboortebeperking en anti-conceptie;

b) sexuele voorlichting te doen geven op scholen voor basis en voortgezet onderwijs in een breed kader;

c) de kennis en de mentaliteit van huisartsen en welzijnswerkers op het gebied van de anti-conceptie te verbeteren;

d) voorbehoedsmiddelen tegen lage prijs en op ruime schaal ter beschikking te stellen, ook in automaten langs de openbare weg;

e) vrijwillige sterilisatie te vergemakkelijken en in het ziekenfonds en ziekteverzekeringspakket te doen opnemen;

en anderzijds

a) het afstand doen van kinderen te vergemakkelijken;

b) de adoptie-procedure voor nederlandse en buitenlandse pleegkinderen verder te vereenvoudigen;

c) instanties in te stellen waaraan pasgeborenen anoniem kunnen worden afgestaan;

d) kunstmatige donor-inseminatie te vergemakkelijken en in het ziekenfonds- en ziekteverzekeringspakket te doen opnemen;

en gaat over tot de orde van de dag.